

LEON RYGER

GŁÓWNE ZASADY
PISOWNI POLSKIEJ
ZE SŁOWNICZKIEM

według uchwał Walnego administracyjnego
Zgromadzenia członków Akademii Umie-
jętności w Krakowie dnia 9 lutego 1918 r.

Dozwolone do użytku szkolnego przez Minister-
stwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
rozporządzeniem z dnia 10/1 1919 r. Nr 14717 ex 1918

Cena mk. 1 jen. 20

Powyżej ceny sprzedawać nie wolno.

Nakładem TOW. WYD. „KSIĄŻKA POLSKA.”
Skład główny w POLSKIEJ SKŁADNICY POMOCY SZKOLNYCH.
Warszawa Nowy Świat 33.
1919.

W. Rygiel
LEON RYGIER,

GŁÓWNE ZASADY
PISOWNI POLSKIEJ
ZE SŁOWNICZKIEM

według uchwał Walnego administracyjnego
Zgromadzenia członków Akademii Umie-
jętności w Krakowie dnia 9 lutego 1918 r.

Dozwolone do użytku szkolnego przez Minister-
stwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
rozporządzeniem z dnia 10/1 1919 r. № 14717 ex 1918.

Cena mk. 1 fen. 20

Powyżej ceny sprzedawać nie wolno.

Nakładem TOW. WYD. „KSIĄŻKA POLSKA.”
Skład główny w POLSKIEJ SKŁADNICY POMOCY SZKOLNYCH.
Warszawa Nowy Świat 33.
1919.

CZĘŚĆ I.

PISOWNIA PNI I ODDZIELNYCH WYRAZÓW.

§ 1. Wielkie litery piszemy:

1. Na początku zdania (zaczynając pisać) i po kropce; naprzykład: **N**auczyciel objaśnia lekcję. **U**czeń pilnie słucha.
2. W imionach własnych (i przydomkach), które dla odróżnienia nadajemy ludziom, bożkom pogańskim, zwierzętom, częściom świata, krajom, prowincjom, miastom, wsiom, ulicom, góróm, morzóm, jezioróm, rzekóm i budowłóm; naprzykład: **T**adeusz Kościuszko, **B**nięśław Chrobry, **J**an **B**ez ziemi, **S**wantawit (bóg słowiański), **B**urek (przezwiśko psa), **E**uropa, **P**oleka, **M**azowsze, **W**arszawa, **W**ilanów, **u**lica **K**rólewska, **m**orze **B**ałtyckie, **K**arpaty, **G**opło, **W**isła, **p**alac **P**od **bl**achą.
3. W nazwach mieszkańców części świata, krajów i prowincyj (ale nie miast); naprzykład: **E**uropejczyk, **P**olak, **M**azur, ale warszawianin.
4. W nazwach świąt; naprzykład: **B**oże **N**arodzenie, **W**ielkanoc.
5. W tytułach gazet: **P**rzyjaciół **D**zieci. W tytułach książek tylko w pierwszym wyrazie; naprzykład: **O**gniem i mieczem.

6. W nazwach urzędów, władz, zakładów, instytucyj, towarzystw; na przykład: Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Polska Macierz Szkolna, Towarzystwo Krajoznawcze.
7. W niektórych wyrazach przez uszanowanie; na przykład: Bóg Ojciec, Biały Orzeł, Szanowny Pania (w listach).

Uwaga. Natomiast małe litery piszemy w nazwach dni, miesięcy, obrzędów, epok, wypadków lub aktów dziejowych, członków stronnictw, stowarzyszeń i zgromadzeń zakonnych, godności, tytułów, orderów i odznaczeń, tańców, przedstawicieli ras ludzkich, członków społeczności wyznaniowych, rodzajów wojska, mieszkańców miast i osad, napojów oraz w nazwach zbiorowych istot bajecznych, w rzeczownikach pospolitych i przymiotnikach, urobionych od imion własnych, w przymiotnikach, będących nazwami okręgów administracyjnych, i w nazwach geograficznych naukowych.

Na przykład: poniedziałek, styczeń, sobótka, średnio-wieczce, wojna siedmioletnia, konstytucja 3 maja, endek, skaut, jezuita, książę, order białego orła, krzyż legji honorowej, mazur, polka (tańce), mongol, luter (=luteranin), kozak, warszawianin, burgund (wino), cyklopi, świtezianki, krezus (=bogacz), hajronista, homerydzi, (ale Napoleonidzi = krewni, następcy Napoleona), szwajcar (=odźwierny), prusak (owad), wieczorek mickiewiczowski, lata jesusowe, ziemia lubelska, zagłębie krakowskie, wyżyna podulska.

§ 2. Imiona obce.

1. Imiona i nazwy klasyczne (starogreckie i starorzymskie) należy pisać zgodnie z ich brzmieniem polskiem; na przykład: Homer, Odyseusz, Wergiljusz, Eneasz.

2. Nowożytnie obce imiona i nazwiska zachowują swoją właściwą pisownię; na przykład: Goethe, Taine, Shelley. Nieliczne wyjątki stanowią: Szekspir obok Shakespeare, Wolter obok Voltaire, Szopen obok Chopin.

§ 3. Rozróżnianie liter u i ó.

Literę ó piszemy w tych wypadkach, gdy w wyrazach tego samego pochodzenia słychać o lub e; na przykład: grób (groby), szósty (sześć).

Patrz słowniczek.

§ 4. Litery i i j.

1. W wyrazach obcych pisze się j po spółgłosce w zgłoskach niepoczątkowych; na przykład: Serbja, grubjanin, kabrzelet, etjuda.
Tak samo w nielicznych wyrazach swojskich, w wyrazach urobionych na sposób obcy, a wreszcie mających pochodzenie słowiańskie; na przykład: kopja (włócznia), zawadjaka, rozgardjasz, koronjasz (ale koroniarz), goljal (golec), badjak, kutja albo kucja.
2. Będziemy pisali j w przyrostku—jan (przyrostek ten odpowiada łacińskiemu—ianus); na przykład: bazylianin, zakrystjan (ale chrześcijanin, chrześcijaństwo).

Tak samo w nazwach narodowych, o ile formują się od nazw krajów na—ja; na przykład: Rosja—Rosjanin; Warmja—Warmjak. Natomiast w przyrostkach polskich—anin lub—ak z poprzedzającą spółgłoską zmiękczonej nie piszemy j; na przykład: warezawianin, poznaniak, Ormianin, Morawianin.

Podobnie w nazwach chemikaljów; naprzykład: **amenian**, **cytrynian**, **manganien** i tym podobne. Formy **na—ak** rodzimo piszemy przez **i**; naprzykład: **maliniak**, **trójniak**; ale chemikalja **na—jak** pisad należy przez **j**; naprzykład: **amonjak**, **arszenjak** i tym podobne.

3. Literę **j** pisze się w końcówkach: **—ja, —jał, —jon, —jan, —jum, —jusz, —jer**; naprzykład: **manja**, **Marja**, **specjał**, **legjon**, **Lucjan**, **seminarjum**, **nuncjusz**, **kurjer**
Tak samo w wyrazach pochodnych lub złożonych z temi, które posiadają wymienione końcówki; naprzykład: **manja—manjak**, **Marja—Marjan**, **specjał—specjalny** i tak dalej
4. Literę **i** piszemy w zgłoskach początkowych; naprzykład: **diament**, **dieta**, **kiosk**, **triumf**. Wyjątki stanowią: **djabel**, **do djaska**, **djak**.
5. W środku wyrazów pisze się **i** w przyrostkach: **—ier (a), —iur (a)** po spółgłosce **n**; naprzykład: **hombonierka**, **karabinier**, **Inżynier**, **turniera** i t. d.
6. W wyrazach złożonych, nie będących w powszechnem użyciu, których pierwsza część kończy się na **i**, to **i** zachowuje się w pisowni; naprzykład: **poliarokja**, **poliedr**, **demurg**, **hemiopta**.

§ 5. Litery — yj i — ij.

W wyrazach zupełnie przyswojonych piszemy— **yj i—ij**. Wyrazy te są następujące: **Bardyjów**, **Bagoryja**, **bryja**, **chryja**, **chrześcijanin**, **cyjan** (**cyjanit**), **Czartoryja**, **Kołomyja**, **Nija** (**bożyni**), **pljar**, **Syjam** (**syjamski**). **Syjon** (**syjonizm**, **syjonista**), **wodomyja**, **Złotoryja**.

§ 6. ę i ą

piszemy w wyrazach swojskich. W wyrazach pochodzenia obcego zastępujemy je przez en, em i on, om. Naprzykład: smętny, ale cmentarz; tępy, ale temperatura; kąkol, ale konkurs; kład, ale klomb.

Patrz słowniczek.

§ 7. Litery b, w, d, z, dz, ź, dź, ż, dż, g

przed samogłoską wymawiamy wyraźnie; przed niektórymi jednak spółgłoskami i na końcu wyrazów wymawiają się one tak, jak p, f, t, s, c, sz, cz, ś, ó, k.

Naprzykład: baba i papa; lecz babka i papka.

Żeby się przekonać, jaką literę należy napisać, trzeba wyraz zmienić tak, aby po niepewnem brzmieniu stała samogłoska. Naprzykład: łapka — łapa; żabka — żaba.

Zapamiętaj pisownię wyrazów: prośba, kośćta, także, jakże.

§ 8. Zgłoski ge, ke; gie, kie.

1. Obce ge, ke pisze się przez ge, ke; naprzykład: geografia, geometria, agent, Eugenja. Wogezy, dagerotyp, kefir.

2. Ale w wyrazach, odczuwanych jako swojskie, pisze się gie, kie; naprzykład: Giedymin, giełda, Jagiello, kielich, kierat.

Literę i utrzymać należy zwłaszcza w zgłoskach niepoczątkowych; naprzykład: angielski, szwagier, han-

kier, bankier, cukier, ekierka, junkler, krokiet.

3. Zamiast *ge* możemy pisać *je* w wyrazach: *agent* (agencja), *generał* (*general*) i *rejestr* (*registr*).

§ 9. Litery *s*, *ś* i *sz*

nasstręczają wątpliwości w pisowni pewnych wyrazów. Niema przepisów, któreby je rozstrzygały w każdym wypadku. Tu zaznaczyć tylko można, że *ś* pisze się zwykle przed miękkimi spółgłoskami, a zwłaszcza na początku w grupie *śc* (np.: *ślub*, *wiedzia*, *ściana*), oraz w przymiotnikach na *-śny*, utworzonych od czasowników na *-śić* (np.: *nośny*-*nośliś*); zaś *s* pisze się w końcowej zgłosce przymiotników na *-sny*, utworzonych od rzeczowników na *-śó* (np.: *bolesny*-*boleśó*) *sz* pisze się przed *cz* (np.: *szezaw*, *barszóz*, *deszcz*); ale *szczernieć*, *szczersztwieć*, *szczesać*, *szczesać* i t. p.

Zrzesztą rozstrzygnięcia wszelkich wątpliwości trzeba szukać w słowniczku.

§ 10. Litery *ż* i *rz*.

1. Brzmienie *ż* oznaczamy czasami przez *rz*. *rz* piszemy tam, gdzie w wyrazie tego samego pochodzenia słyhać *r*; naprzykład: *wierzyć* — *wiara*; *na korze* — *kora*.
2. *rz* pisze się w środku wyrazów po literach *p*, *b*, *w*, *t*, *d*, *k*, *g*, *ch*, *j*; naprzykład: *przykry*, *brzoza*, *wrzos*, *trzewik*, *drzazga*, *krzyk* (głośne wołanie), *grzbieć*, *chrzan*, *dojrzały*. Wyjątki stanowią: *pszczoła*, *pszenica*, *kszyk* (ptak), *kształt*, *bukszpan*, *gzęgżówka*, *piegża* oraz *różże*, *kupże*, także (wyrazy złożone z końcowem *że*).
3. *rz* piszemy na końcu, przeważnie rzeczowników męskich, naprzykład: *kurz*, *perz*, *paździerz*, *piakorz*, *węgorz*, *tchórz*, *nietoperz*, *rycerz*, *pisarz*, *drukarcz*, *Sandomierz*, *Włodzimierz*; nadto z pośród rzeczowników żeńskich w wyrazach: *twarz*, *potwarz*, *maclarz*

Z pośród rzeczowników męskich następujące piszemy przez *ź* na końcu: anyż, bagaż, bandaż, beż, czyż, garaż, ekwipaż, jarmuż, jeź, krzyż, maź, maneż, maź, nóż, oręż, papież, Paryż, pasaż, pejzaż, róż, ryż, sabotaż, spiz, sporyż, stróż, wąż, witraż, wróż.

§ 11. Litery *ch* i *h*.

ch piszemy w wyrazach swojskich, na przykład: chować, chlew, chury, chęć, chudy, chała.

W wyrazach obcych piszemy czasami *ch*, czasami *h*, na przykład: echo, chór, charakter; humor, hardy, hańba.

W słowniku podane są wyrazy, piszące się przez *h*.

§ 12. Zgłoski *hi* i *pi*.

Początkowe *hi* i *pi* w wyrazach pochodzenia obcego piszemy zawsze przez *i*; na przykład: hipoteka, higiena, pirol. Wyjątki stanowią: hydra, hymn, hycel, Pyrrus.

§ 13. Litery *ź* i *sz*.

1. Literę *ź* piszemy tam, gdzie w wyrazach tego samego pochodzenia słychać *z*, *ź*, *g*, *dz*; na przykład: niższy — nizina, świeższy — świeży, wazyć — waga, msiężny — msiądz.
2. Litery *sz* piszemy tam, gdzie w wyrazach tego samego pochodzenia słychać *s* lub *ch*; na przykład: piszcie — pisać, duszka — duch

§ 14. Litery *szcz* i *żdź*.

1. Litery *szcz* piszemy tam, gdzie w wyrazach tego samego pochodzenia słychać *sk* lub *st*; na przykład: pluszcz — plusk; świszcz — świst.

- 2) Litery *idź* piszemy tam, gdzie w wyrazach tego samego pochodzenia słychać *zd* lub *zg*; na przykład: *gwizdź—gwizdać, móżdżki—móżg*.

§ 15. Litery *d* i *dź*.

W wyrazach *radca, rządca, dowódca, władca, nakładca, świętokradca* piszemy *d*; w wyrazach *wychodźca, najoźdźca—dź*.

§ 16. Litera *ł* w środku wyrazów.

Wyrazy *jabłko* i *bałtka* piszą się we środku przez *ł*.

§ 17. Podwójne lub pojedyncze spółgłoski.

1. Podwójną spółgłoskę zachowujemy w wyrazach obcych tam, gdzie się ją powszechnie wymawia; na przykład: *Rueda, bulla, Gallowie, innowacja, irracjonalny, Madonna, manna, willa*. Zresztą zgodzić się z wymową pisze się pojedynczą spółgłoską; na przykład: *aluzja, apelować, asymilacja, ilustracja, ilustrawany, iluzja, karakta, pesymizm* i t. d., nie mówiąc już o dawno ustalonych wyrazach, jak *asystent, gramatyka, klasa, profesor* i t. p.
2. W pisowni nazwisk osobowych utrzymujemy spółgłoskę podwójną; na przykład: *Iagleńo, Skirgieńo, Narbut, Gasztawit, Gambetta*, także *dt: Humboldt, Wendt* i t. p.
3. Imiona starożytnie: *Aftyła, Flakkus, Hipparch, Kamillus, Pyrrus, Warro*, także *Burda* zachowują podwójną spółgłoskę; przeciwnie *Hipakrates, Kassandra, Salustjusz* piszą się przez spółgłoskę pojedynczą.
4. W nazwach geograficznych i innych topograficznych cudzoziemskich tylko wyjątkowo zachowuje się podwójna spółgłoska. Piszemy więc: *Bessarabja, Hotentoci, Hirja, Jasy, Kalkuta, Kapadecja, Mesenja, Narbona, Odessa, Panonja, Sorbona, Tealja* i t. d.; można pisać *Jafa* lub *Jaffa, Naroko* lub *Na-*

rekka. Natomiast: Gallowie (ale Galja), Hellada, Hellenowie, Hellespont, Helle

5. W imionach własnych innych typów oraz wszelkich pospół-tych utrzymują się spółgłoski podwojone tylko wyjątkowo: Apollo, ballada, belladonna, brutte, buddaizm, buddyzm, bulla, Edda, flotylla, fontanna, horrendum, idylla, Interregnum, lasso, Madonna, mennica, makka, mette, netto, nowella, possa, sufanna, Sybilla.
6. Zachowujemy podwojone spółgłoski tam wogóle, gdzie nie zmieniamy naogół pisowni obcej; na przykład Pester Lloyd. To samo w. wyrażeniach techniczno-naukowych, jak Innerwacja, irracjonalny; ale aneksja, koneksja
7. Podwojone n piszemy w wyrazach: uczennica, szklanny, włosiennica. Można pisać przestrony i przestronny, stronica i stronica.

§ 18. Spółgłoski na rs i rz.

W wyrazach (przeważnie) łacińskich po spółgłosce n lub r należy pisać s; na przykład: anea, branszeta, defensywa, intensywny, ofensywa, sensacja oraz arsenał, koreo, Persowie, uniwersytet.

Wyjątki stanowią: cenzor, cenzura i pochodne, jak cenzuralny, cenzurowany, recenzja i t. p. Tak samo piszemy wyrazy: benzyna, benzeol, Erzerum, które nie są pochodzenia łacińskiego.

§ 19. z i s na początku wyrazów.

1. W wyrazach zbawić, zganić, skarać, spuścić i tym podobnych z lub s piszemy zgodnie z wymową. Ale przed s, sz, ś, si i h zawsze pisać należy z; na przykład: zsadzić, zszyć, zsinieć, zhańbić.
2. Przed ś lub ci pisze się w takich wypadkach ś, na przykład: śmić, ścierać, ścisnąć.

§ 20. roz i bez w wyrazach złożonych.

W wyrazach złożonych roz i bez piszą się zawsze przez z; na przykład: rozprawiać, bezpieczny.

§ 21. Końcówki —un, —unek, —unka, —ulec i —uję.

Końcówki te zawsze piszą się przez u; naprzykład: piastun, pocałunek, piastunka, hamulec, całuję.

§ 22. Końcówka —ski.

Przymiotniki o brzmieniu końcowem ski, jak bliski, niski, grząski, męski, paryski, śliski, wąski należy pisać zawsze przez s. Ale: bliższy, niższy, węższy, wyższy. Rześki pisze się przez ś.

CZEŚĆ II.

PISOWNIA CZĘŚCI MOWY I FORM GRAMATYCZNYCH.

§ 23. Rzeczowniki z końcówką—ę.

Rzeczowniki rodzaju nijakiego, które w liczbie mnogiej mają końcówkę —ęta lub —ona, piszą się w liczbie pojedynczej przez ę, nie przez e. Naprzykład: cielę (cielęta), znamię (znamiona).

§ 24. Rzeczowniki z przyrostkiem—izna.

1. Rzeczowniki takie, gdy pochodzą od przymiotnika, kończącego się na—ski, piszą się przez —szczyzna;

na przykład: francuski—francuzczyzna; gdy pochodzą od przymiotników na—cki, piszą się przez —czyzna; na przykład: niemiecki—niemieczyzna

2. Zapamiętaj: męczyzna, chorączyzna

§ 25. Rzeczowniki z przyrostkiem—stwo.

1. W rzeczownikach z przyrostkiem—stwo, utworzonych od osnowy przymiotnikowej na—ow,—ew, opuszczamy w piśmie końcówce w osnowy; na przykład: ojcostwo (ojcow—ski) królestwo (królew—ski).
2. Tak samo w rzeczownikach, utworzonych od przymiotników na—wy; na przykład: lenistwo (leniwy), plugastwo (plugawy).
3. Zapamiętaj: szewstwo (szewc), znawstwo (znawca), prawodawstwo (prawodawca), marnotrawstwo (marnotrawiś).
4. Rzeczowniki, utworzone od tematów na—k,—cz,—t, pisać należy przez—ctwo, na przykład: próżniactwo (próżniak), tkactwo (tkacz), bractwo (brat).
5. Rzeczowniki od tematów na—d piszemy przez —dztwo; na przykład: województwo (wojewoda), dowództwo (dowódca).

§ 26. Rzeczowniki z przyrostkiem—ca.

Rzeczowniki męskie, kończące się na—ca, zachowują przed przyrostkiem pisownię tematu, od którego pochodzą; na przykład: znalazca (znalazł), łupieżca (łupież), radca (rada).

§ 27. Końcówka dopełniacza liczby mnogiej—ów

pisze się przez *o*; na przykład: ojców, synów.

§ 28. Końcówki biernika—ę i—ą.

Końcówka biernika liczby pojedynczej rodzaju żeńskiego w deklinacji rzeczownikowej pisze się zawsze przez *ę*, a w deklinacji przymiotnikowej i zaimkowej przez *ą*; na przykład: dobrą matkę, w pierwszą parę, tamtą kniazię.

Wyjątki: witam panią, znamtę książkę.

§ 29. Końcówki—ji,—i i—yj,—ij.

W 2, 3 i 7 przyp. 1. p. rzeczowników na—*ja* po spółgłosce piszemy—*ji* (Marji, lilji); natomiast samo—*i* po samogłosce (nadziei, żmii).

W 2 przyp. 1. mn. po spółgłosce piszemy—*yj*, —*ij* (Maryj, lilij).

§ 30. Końcówki—em,—ym (—im) i—emi,—ymi (—imi).

W deklinacji przymiotnikowej i zaimkowej, o ile mianownik liczby pojedynczej lub mnogiej kończy się na—*o* (—*o*), pisze się w końcówkach narzędnika i miejscownika liczby pojedynczej—*em*, oraz narzędnika liczby mnogiej—*emi*.

Gdy zaś mianownik liczby pojedynczej lub mnogiej kończy się na—*y*(—*i*), to pisze się w końcówkach narzędnika i miejscownika liczby pojedynczej—*ym* (—*im*), oraz narzędnika liczby mnogiej—*ymi* (—*imi*).

PRZYKŁADY

Dobre jabiko	Dobrem jabkiem
jedno jabiko	o dobrem jabłku
dobre jabłka	jednem jabłkiem
dobre woły	dobremi jabłkami
dobre kobiety	dobrami wołami
dobry (syn, wół, stół)	dobremi kobietami
	dobrym (synem, wo-
	łem, stołem)
	o dobrym (synu, wo-
	le, stole)
dobrzy synowie	dobrymi synami
ale dobre chłopaki	dobremi chłopakami

Należy zapamiętać, że końcówka narzędnika liczby mnogiej nie zależy od rodzaju, lecz od końcówki mianownika liczby mnogiej.

§ 31. Przymiotniki z przyrostkiem—ski.

Przymiotniki z przyrostkiem—ski, utworzone od tematów na—k, —cz, —t, należy pisać przez—cki; od tematów na—d, przez—dzki; na przykład: próżniacki (próżniak), tkacki (tkacz), świecki (świat), szwedzki (Szwed). Wszystkie inne piszą się przez—ski (patrz § 22).

§ 32. Mię, cię, się

piszą się przez ę.

§ 33. Dwóch, dwu.

Można pisać dwóch obok dwu i obudwach obok obudwu. Ale tylko obu.

§ 34. Końcówki bezokoliczników.

Bezokoliczniki **biec, móc, przysiąc, strzec, strzyc, zaprac** i t. p. piszą się zawsze przez **c**.

Bezokoliczniki **gryźć, wieźć (wiazę), leźć i znaleźć** piszą się przez **ź**. Ale **wieść (władę)**.

§ 35. Bezokoliczniki na-eć i-ić (-yć).

Gdy w czasie przeszłym mówimy **słyszał, widział**, to w bezokoliczniku piszemy **widzieć, słyszeć**; gdy w czasie przeszłym mówimy **chodził, służył**, to w bezokoliczniku piszemy **chodzić, służyć** (-ał-eć, -ił (-ył)-ić (-yć)).

§ 36. Imiesłów zaprzeszły czynny.

W imiesłowie tym piszemy **ł** przed-szy, naprzykład: **zjadłszy, startłszy, znalazłszy**.

CZĘŚĆ III.

§ 37. Pisanie łączne lub rozłączne.

1. Wyrażenia, złożone z przyimka i imienia, należy pisać razem, jeżeli mają znaczenie samoistnych przyśłówków; naprzykład: **pomału, zamłodu, zbliska, zdaleka, z nagła, nakoniec, wkońcu** (ale: **na koniec miesiąca, w końcu wsi**).

Osobno piszemy przyimek, a osobno formę przypadkową (używaną, lub choćby nieużywaną

z innymi przyimkami), gdy połączenie jej z przyimkiem jest luźne, t. j. jeśli przyimek można łączyć z taką formą przypadkową, utworzoną od różnych przymiotników, na przykład: po koleżeńsku, po polsku; z niemiecka, z węgierska

Również przyimek piszemy oddzielnie od formy przypadkowej przymiotnika, gdy ta używa się jako oddzielny przysłówek, i gdy całość przedstawia się jako luźny związek wyrazów; na przykład: na biało, na czarno, na długo, w lewo, w prawo.

Przy wyliczeniach: po pierwsze, po drugie.

2. Godzień, coraz, coniemiera należy pisać razem (ale co tydzień, co miesiąc, co rok).
3. Złożone przyimki, jak pomimo, woprzek, wpośród, poza, ponad i t. d. piszą się razem, jeżeli przypadek imienia zależny jest od drugiego z nich, na przykład: poza ławą (za ławą).

Przeciwnie, piszą się one oddzielnie, gdy przypadek imienia zależny jest od pierwszego z nich; na przykład: z pod ławy (z ławy), z pomiędzy książek (z książek).

4. Piszą się razem wyrazy, uważane powszechnie za zrosty; na przykład: dzieńdobry, dobranoc, gdziekolwiek, ładacz (= niepoń), ładajaki (= lichy); o ile poczucie jedności takiej grupy wyrazów nie jest wyraźne, to trzeba je pisać oddzielnie; na przykład: na wyprzedzi, we śnie i t. d.

Patrz słowniczek.

5. Końcowe—by pisze się zawsze łącznie z poprzedzającym wyrazem; na przykład: robiłby, jeśliby, wybyłmy to zrobili.
6. Cząsteczkę to pisać należy osobno; na przykład: byli to sami chłopci; dzień to był straszny. Ale bądźto, jakto, jużto (już to), nibyto, przeto.

7. Niema=nie jest; nie ma=nie posiada. Naprzykład: w domu niema światła; on nie ma (nie posiada) pieniędzy.
8. Wyraz nie, jako przysłówek, pisze się oddzielnie; jako przedrostek — łącznie.

Nie pisze się rozdzielnie z czasownikami (słowami osobowymi, imiesłowami i bezokolicznikami), a z rzeczownikami, przymiotnikami, zaimkami i przysłówkami—razem. Naprzykład: niepogoda, niesprawiedliwy, niaktóry, niewdzięcznie, ale; nie widzę, nie śmieć, nie mogąc.

Zapamiętaj pisownię czasowników, stanowiących wyjątki: niedowidzieć, niedocypiać, niedostawać (=braknąć), niecierpliwie się, nienawidzieć.

Przy imiesłowach pisze się nie razem tylko wtedy, jeżeli imiesłów nabrał znaczenia jednolitego przymiotnika; naprzykład: niepalący, niewyciężony.

9. Częsteczką bądź pisze się oddzielnie, a kolwiek razem; naprzykład: kto bądź, ktokolwiek

Patrz słowniczek.

§ 38. Przenoszenie części wyrazów.

1. Oddziela się składowe części wyrazu złożonego, ale tylko wtedy, gdy stanowią one zgłoskę; naprzykład: naj—obfitszy, za—drzeć, wodo—wstręt.

Zapamiętaj: ro-zum, inte-res, wyo-brażenie, o-biad, o-błok, o-blec się (ale ob-lec miaste), o-braz, o-brok

2. Dzieli się wyrazy między samogłoskami; naprzykład: o-aza, po ezja, pa uza, fe-udalny. Nie dzieli się au i eu na początku wyrazów; naprzykład: Au-strja, Eu ropa

3. Dzieli się wyrazy między samogłoską i spółgłoską, po której idzie samogłoska; naprzykład: **ba ba, ra mię, to-czę, mo-rze, dro-ży.**

4. Jeżeli na miejscu dzielenia wypada grupa dwóch lub więcej spółgłosek, to:

a) przenosimy całą grupę spółgłosek do następnego wiersza, jeżeli od takiej grupy może się zaczynać wyraz polski; naprzykład: **ła-ska, fu-tro, ma-zgaj, ko-śól, ła-dny, u-sta, bli-żna, ba-zgrać, mi-strza, by-stry, i-skra, pu-zdro, ja-zda.**

b) jeżeli od grupy dwóch spółgłosek nie może się zaczynać wyraz polski, to jedną ze spółgłosek zostawiamy w pierwszym wierszu, a drugą przenosimy do następnego; naprzykład: **dziec-ko, szar-pać**

c) grupę z trzech lub więcej spółgłosek, od której nie może rozpoczynać się wyraz polski, dzielimy tak, by mógł się on rozpoczynać od drugiej jej części, naprzykład: **ciast-ko, Piotr-ków, pier-ścień, wiśl-ny, garst-ka, mon-strum, chrzest-niak, Krasień-ski, cesar-stwo, potom-stwo, płać-two.**

5. Wzory podziału grup wątpliwych.

br-n (srebr-ny)

ć-m (dzieł-mi)

cz-k (becz-ka)

cz-m (bacz-magi)

k-t (smok-taó)

ł-gn (wil-gnać)

ł-w (wał-wy)

ł-z (wil-żyć)

ł-b (kieł-ba)

ł-g (gał-gan)

ł-z (zoł-za)

ł-z (mał-że)

ł-k (gał-ka)

l-w (mał-wa)

p-n (okrop-ny)

p-sz (lep-szy)

p-t (warp-tać)

r-ł (war-ły)

r-ł (war-ły)

r-ł (war-ły)

r-w (bar wa)
s-kn (tęś-knota)
t-k (mat-ka)
t-n (tę no)
trz-n (wnętrz-ności)
ż-n (próż-ny)
b-n (podob-ny)

k-sz (więk-azy)
l-g (wil-ga)
k-n (pięk-ny)
m-sz (świadom-azy)
sz-t (basz-ta)
sz-n (dusz-ny)

6. Gdy j następuje po spółgłosce lub po grupie spółgłosek, to nie bierze się go pod uwagę, czyli dzieli się wyraz tak, jakby tego j nie było; na przykład: **Ma rja, Au-strja, Da nja.**
7. Istnieją wyrazy, w których trudno ustalić ilość zgłosek. Dzieje się to skutkiem skłonności do zastępowania i po samogłosce w wyrazach obcych przez j, zwłaszcza kiedy na j nie pada akcent. Dlatego należy zapamiętać pisownię wyrazów: **Bryza-ida, Chryza-ida, Dana-idy, Ene-ida, meza-ika, Myza-ida, Nere-idy i Teba ida.**

§ 39. Kropka po cyfrze

Liczebniki porządkowo, o ile się ich nie wypisuje słowami, wyraża się cyfrą bez kropki wszędzie tam, gdzie nie ulega wątpliwości, że cyfra oznacza liczebnik porządkowy; na przykład: w IV wieku, w 20 tomie. Jeżeliby jednak jakaś wątpliwość zakraść się mogła, to należy po cyfrze postawić kropkę; na przykład: w I. tomie (w pierwszym tomie), ale w I tomie (w jednym tomie).

butonierka
buzdygan
byle co
byle gdzie
byle kto
bynajmniej

C.

cebulki
centymetr
centurja
ceremonja
ceremonja
ceremonja
ceremonja
charakter
chart (pies)
chelpić się
chemja
chichotać
chinina
Chiny
chlustać
chluba
chlupać
chłostać
chłonąć
chochlik
chorągiew
chromy
chropawy
chryzjanizm
chryzjanizm
Chryzaida

chrześcijania
chór
chór (chować)
ciemierzycyca
cmentarz
co bądź
co do joty
co do joty
codziennie
co godzina
co godzina
cokolwiek bądź
co lepszy
co miesiąc
comiesięcznie
co najmniej
coniemiara
co noc
co prędzej
coraz
corocznie
co rok
co rychlej
cośkolwiek
cośkolwiek
co tchu
co więcej
co większy
co za
coż
Cyrenejczyk
czyli
czyli
czyli
czcionka
czcionka
czem prędzej
czyli
czyli
czyli

czykolwiek
czyż
ćwierćwiekowy

D.

dagerotyp
Danaidy
Daniel (imię)
daniel (zwierzę)
Danja
dążyć
debjut
dentysta
dęty
diachyl
diakon
diakon
diakon
dialekt
dialog
diament
diecezja
dieta
dieta
dieta
dieta
dlaczego
dlatego
dłoto
diebać
dobranoc
dobrać
dobrać
dobrać
dodnia (rano)
do dnia
dokąd
dokąd bądź
dokądkolwiek
dokument
dokument
do licha
do niczego
do niedawna

francuski, francuska

fraszka

fraszka

fraszka

fundament

fura

fura

funkcjonariusz

fura

fura

fura

G.

Gabriel

gałgąka

gama

gdyby

gdź

gdzie bądź

gdzieś

gdzie indziej

gdziekolwiek

gdzie niegdzie

gdzieś tam

gdyś

general (jeneral)

genjusz

geografja

georginja

geranja

gier

giaur

Giedymin

głowa

głowa

głowa

głowa

giermek

gierylasz

Giewont

gimnazjum

gipjura

głownia

głównie

glupiec

główny

Goljat

góra

grabież

grabieżca

gramatyka

grawitacja

grawitacja

gubernja

głowa

gzyms

gzogzółka

H.

habilitacja

habita

haftka

haft

hajdamak

hajduk

bak

bala

halabarda

halasa

Halina

halasa

halastra

hamak

hamować

handel

Hama

hańba

hara

hara

hara

hara

hara

hara

hara

harmider

harmider

harmid

hart

hart

harmid

harmid

harmid

harmid

hazard

harmid

hebel

Hebrajczyk

harmid

hegemonja

hegl

hegl

hegl

hegl

heljot

heljot

hemoroidy

heraldyka

heraldyka

herhata

heraldyka

hermetyczny

heroína

heroid

heroid

het

hetka

hetman

hieryar

hiena

hierarchja

hieroglif

hieroglif

higjena

hiperbola

bipootyzm

hipochondrja

marszałkostwo
 masarzia
 masarnia
 masarz (właściciel ma-
 sarni), ale masaż
 (zabieg higienicz-
 ny)
 Matka Boska
 matryjarchat
 Mazur
 mąż
 medaljon
 medjum
 Mekka, w Mecce
 melancholja
 meljoracja
 melodja
 memoriał
 mennica
 mesjanizm
 Mesjasz
 męczennik
 męczeństwo
 męski
 męstwo
 męczyzna
 miauczeć
 miazmat
 Mikołajczyk
 mikołajczowski
 mieszkać
 miękki
 miliard
 milion
 mimochcąc
 mimochoodem
 mimo tego
 mimo to
 mimowiednie

mimo woli (=wbrew
 woli)
 mineralogja
 minjatura
 miocen
 mirra
 mirt
 misja
 misjonarz
 mistrzostwo
 mistrzowski
 mitraljeza
 mizerja
 mleć, miele, melli
 młodzięć
 mnich, mnisi
 mniej więcej
 mniejsza o to
 mnośćwo
 modrzew, modrzewia
 Mojżesz
 możeszowy
 monstrancja
 monstrancja
 Morskie Oko
 morze (obszar wodny
 ale może być może)
 morzyć
 mosiądz
 motto
 mozaika
 możnowładca
 możnowładztwo
 mōdzierz
 mōc
 mōwca
 mrówka
 mrugać

mrużyć
 mrzonka
 mufka (zarękawek)
 murzyn
 muskul
 mustra (musztra)
 muszkiet
 muszka
 musztarda
 muślin
 muzulmanin
 Myszeida
 myślistwo
 myśliwski
 mżyć, deszcz mży

M.

na białe
 na bok (odłożyć)
 na chybi trafi
 naco (=w jakimś
 celu)
 na codzień
 nacóż
 na czas
 na czasie
 na czczo (naczo)
 na czele
 na czysto
 nadal
 nadaremnie (no)
 nadarmo
 nadędnem
 nade mnie
 nadewszystko
 na długo
 na dobytek

ne sódki
 ne smak
 Nereidy
 niewinny
 niewygodny
 nieważny
 niebardzo
 niebawem
 niebezpieczeństwo
 niebogato
 niebogaty (=ubogi)
 nieboszczyk
 nieboszczka
 niechajno
 niechłuj
 niechno
 niechrześcijański
 niechybny
 niechęć
 niecierpliwy
 nieczysty
 niecodzienny
 nie codzień
 nieczłowieczny
 niedługi (=krótki)
 niedobry (=zły)
 niedobrze (=źle)
 niedostawać (=brakować)
 niedosyć (=za mało)
 niedosypiać
 niedość (=za mało)
 niedoświadczenie
 niedoświadczony
 niedowarzony (=nie-dojrzały)
 niedozwolony (=za-broniony)
 niedrogi (=tani)
 niedrogo (=tanio)

nieduży (=mały)
 niedwuznaczny
 niedyskrecja
 nie dula
 niegaszone wapno
 niegościnnie
 niegramatyczny
 nie higieniczny
 nieinaczej
 nieistotny
 niejednak
 niejednakowy
 niekatolicki
 niekiedy
 niekonieczny
 niekontent
 niekształtany
 niekwestyjny
 nieładajaki
 nielepszy
 nie ma (=nie posiada)
 niema (=nie jest)
 niemający
 niemasz (=nie jest)
 niemieczczyzna
 niemęski
 niemlody (=podsta-rzały)
 niemożliwy
 niemożliwość
 nienajdłużej (szy)
 nienajgorzej (szy)
 nienajdrożej (szy)
 nienajlepiej (szy)
 nienajwiększy
 nieobawny
 nienależyty
 nieoceniony (=cenny)
 nieopieczony

niepiękny (=brzydki)
 niepocziwy (=zły)
 niepohamowany
 niepopularny
 nie potrzeba
 nieprawda
 nieprędko
 nierad
 nierozum (=głupota)
 nierozumny
 nierzadko
 nierząd
 nieskończony
 nieskończoność
 niesława
 niesmak
 niespodziany
 niespodziewany
 niestopery
 niewart
 nieważki
 niewiara
 niewiele
 niewypowiedzianie
 niezadługo
 niezamężna
 niezbyt
 niezmierny
 nieznanaty
 nigdzie indziej
 nikiel
 nikły
 niżej
 niżli
 niżej
 Noe, Noego, Norm
 nonsens
 nowella, nowele

Nowy Łódź
 aoi
 budw

O.

oba, obu
 obadwa, obudwu, obu-
 dwóch, obydwóch
 obetrzeć się
 oblec, oblekę
 oblec, oblegac
 obmyśleć
 obrzynać (nożem)
 obstrzyc
 obuć, obuje, obuł
 obwarzanek
 obżynać (sierpem)
 ochędóstwo
 ochrypnać
 ochrzacieć
 odchrząknąć
 oddawna
 od dołu
 od dziś
 Odessa, Odessa
 od góry
 odgryźć
 od jutra
 odkaslnąć
 odkąd
 odkosza
 odkrząknąć
 odnaleźć
 odniedawna
 odpróc, odpruje, od-
 pról, odpróty
 odpruwać

odprząc
 odpust
 odraza
 odrosnąć, odrósć
 od strony
 odzawa
 odzyszc
 odsuwać
 odsyłać
 od tak dawna
 Odysja
 Odyseja, Odyssea
 Odyseusz, Odysseusz
 odżynać (sierpem)
 ofensywa
 ofiara
 ogolacac
 ogorzały
 ojciec
 ojciec
 o ile
 ojcostwo
 ojcowski
 Okam
 okamguicnie
 okielzac, okielznac
 okoń, okuń
 okupacja
 okuwać
 oleander
 Olgierd
 oligarchja
 opatrność
 opatrność
 opjum
 oplókać
 orangutang
 oranzeria
 orografia
 ortografia

osiągnąć, osiągnąć
 osioł, osiel
 osiem, osim
 ostrzec
 ostrzec, ostrzegę
 ostrzyc, ostrzygę
 o tyle

P.

pacjent
 padyszach
 pakiet
 pakiet
 pancierz
 parjas
 Paryż
 paszport
 pasażer
 pasażer
 pasmo, w paśmie
 pasorzył
 pasport, paszport
 paszkwil
 patryarcha
 patryjcha
 patryjcha
 patrzeć, patrzemy,
 patrzal
 patrzyć, patrzemy,
 patrzył
 Pawia (ulica)
 Pawja (miasto)
 pawjan
 paznokieć, paznokieć
 pedjatra
 pejazż

podaci	plugawy	podsuwać
penjoar	pluga	podścielać
penja	planeta (=chmura)	po dwóch
pensionars	plócczania	podłogę
pergamin (pargamin)	plonny	podwyżka
perfumy	plókać, płocze	podziak się, podzięk
perjodyczny	plótno	
personel (personal)	podoba	po dwóch
perswazja	pobliski	po europejsku
perz	po bożemu	po francusku
perzyna	po bratersku	po gorzelec
pesymista	po chłopsku	po grecku
pesym	po chopny	po grubiańsku
podczuś	pochrząkiwać, po- krząkiwać	po gryź
piegża	po chrześcijańsku	po kłó
pieniądz, pieniądzc, pieniędzy, pieniądz- mi, o pieniądzach	pocichu	po kół
piępr	podobna	po kół
piéróg (piróg)	podzi	po kół
pierzchać	podź?	po kół
pięćdziesiąt	po cudzoziemsku	po kół
piętnaście	po czym (=następnie)	po kół
piżama	po czemu	po kół
pijar	po czesny	po kół
pijut (=pijak)	po czesno	po kół
piłota	po czwarto	po kół
pion	po czwarto	po kół
pionier	podczas	po kół
piosenka, piosanka	podostatkiem	po kół
pióro	podejrzewać, podej- rzewać,	po kół
piroga (iódź)	podderznąć, poderznąć	po kół
piśkora	podkówka	po kół
Pius (imię)	podkuwać	po kół
piuska	podleże	po kół
plakieta	podnóże	po kół
plamienisty	podówezas	po kół
pleć, pielę, pelt	podpulkownik	po kół
plóccza	podrzynać (nożem)	po kół
plóccen	podstrzyc	po kół
plomba		po kół
plugastwo		po kół

pomalutku
 pomału
 po męaku
 po mistrzowski
 po mojemu
 pomóc, pomogę
 pompa
 pompier
 pomysł
 po naszymu
 pomysł
 poniekąd
 po niemiecku
 ponieważ
 pomysł
 ponsowy
 pomysł
 po ojcowsku
 po macaku
 po ósme
 po pańsku
 po piąt
 po piąte
 po pierwsze
 po pijanemu
 popad
 po polsku
 po południu
 po północy
 poprosi
 popród, popruję, po-
 proszę
 poproszyć
 popruty
 poprzez
 po przyjacielsku
 poproszę
 po raz pierwszy
 porażenie
 porcja
 poroby
 po rosyjsku

Portugalia
 portjer
 portjera
 po rusku
 po ryceraku
 porządek
 porządek
 po sąsiedzku
 posesja
 po starożytności
 po starożytności
 postrzec
 postrzyc
 postument
 po swojemu
 powód
 po szlachecku
 pośpiech
 pośrodku
 pośród
 potem (=później)
 pota (=w tym celu)
 potrochu
 potworny
 po trzecie
 po trzeźwu
 po turecku
 po trzecie
 po warjacku
 po wspaniale
 powierzchnia
 powrót
 powtarzać
 po wtóre (powtóre)
 poza (domem)
 poszywać (poze-
 szywać)
 pójde
 półki
 półczwarta
 półdarmo
 półdwunasta

półdziesiąta
 półka
 półkawa
 półpięta
 półsiódma
 półszasta
 półtora
 półtrzecia
 półty
 półty
 preludjum
 przeje
 pretenaja
 pretorja
 prebiterjum
 prebiter
 prezesstwo
 prezydent
 przęgiern
 Priam
 przęgiern
 probierz
 probostwo
 procesja
 profan
 profesor
 proletarjusz
 promocja
 proporcja
 protokół
 prowincja
 prozodja
 próba
 próchno
 prób, pruję, prób
 prószyc
 próżny
 przehtec
 przecież
 przede dniem
 przede mną

zmudny, zmudny

zwał

znagła

znaleźć

znienack:

zniknąć

znowu

znów

zoużyć

znów

Zofja

zoologia

zorientować się

zostać

zostać

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

z pewnością

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zobaczyć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

zzielenieć

Ż

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

żdzić

Ż

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

żaba

Dr. St. Kopeczyński. Wskazówki do badań higieniczno-szkolnych	1 50
Dr. W. Sterling, dr. W. Janowski i dr. N. Zyberblastówna. Najprostsze sposoby badania rozwoju umysłowego działy szkolnej	—40

Biblioteka dla dzieci: „Świat dziecięcy“.

Nr 1. A. Wette. (spolszczył Alfred Tom). Siedmiu koźląt. Bajka sceniczna.	—60
Nr 2. L. Rygier. O Bocku Nieonocie. W druku.	

„Książnica Wychowawcza“.

Wydawnictwa Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego

	Mk., fen.
Regener. Zarys dydaktyki ogólnej	5.—
Szeber. Gramatyka języka polskiego cz. III.	3,85
Pestalozzi. Jak Gertruda uczy swoje dzieci.	1,50
Rutkowski. Śpiew i muzyka w szkole elementarnej.	—85
Osterleff. Przędownicy myśli pedagogicznej na Zachodzie	4.—
„Prorok pedagogiki nowoczesnej—Henryk Pestalozzi“	3.—
Laleant. Nauczanie początków matematyki	1,25
Zapolska i Wierzbńska. Podręcznik metodyczny nauki śpiewu dla szkół pięciodziałowych	3.—
Bogdan Nawroczyński. Ogólne zasady nauczania w szkole średniej.	1,50

Druki szkolne.

	Mk., fen.
Dzienniki dla szkół powszechnych, wydane z polecenia Ministerstwa Oświecenia (księgi lekcyjna, zapisów i uczenia)	6,65
Książka sanitarna dla szkół początkowych, wydana z polecenia Ministerstwa Oświecenia i Zdrowia	5.—
Księga główna dla szkół średnich	20.—

Mk. feb.

A Lange i A Tam	Panteon literatury wszechświatowej. W druku.	
H. J. Rygiel	Materiały do dziejów oświaty w Polsce: № 1. Raport Izby Edukacyjnej z 1908 r. № 2. Zarys organizacyjno-administracyjnych prac Izby Edukacyjnej w 1907 i 1908 r. № 3. Dozór szkół żeńskich w Księstwie War- szawickim № 4. Projekty organizacji oświaty w 1907 r	— 75 .75 — 75 1 20
H. J. Rygiel, E. Apfelbaum-Jablonski i H. Wrzowski.	Statystyka szkolna m. Warszawy cz. I — 90 r., cz. II cz. III. W druku.	1 —
H. J. Rygiel i K. Apfelbaum-Jablonski	Szkolnictwo w Szwecji. W druku.	
Dziennik Urzędowy Ministerstwa Oświecenia, kad. zeszyt		1 —

Biblioteka Zrzeszenia Nauczycielstwa Polskich Szkół Początkowych.

Mk. feb.

№ 1. S. Kisielewaka	Szkola dzisiejsza a szkola pracy	—
№ 2. Janusz Kereczak	Momenty wychowawcze	2.—

Biblioteka Pedagogiczna

KLASYCY POLSCY:

№ 1. Jędrzej Śniadecki	O wychowaniu fizykiem. W druku
Dr. J. Szymuś.	Pogodunki z higieny w szkołach początkowych
Dr. Władysław Szeszajch.	Linje wytyczne urzędzenia i prowa- dzenia stacji opieki nad dziećmi Zasady organizacji opieki nad dziećmi itady dla matek
Dr. Tadeusz Jaroszyński.	Wychowanie dzieci nerwowych O uślodzie psychonealitycznej Freuda Badania psychologiczne w szkole

- Dzienniki uczniowskie i zapisywanie lekcyj i do stopni.
- Cenzury dla szkół początkowych. Arkusz.
- Arkusze do badań lekarskich dla szkół. Arkusz.
- Druki dentystyczne dla szkół. Arkusz.
- Jak dbać o zdrowie dzieci? Wskazówki dla rodziców. Arkusz.
- Do szkoły domowej. (Zawiadomienie o rezultatach badania przez lekarza szkolnego). Arkusz.
- Kwestjonariusz w sprawie warunków domowych uczniów. Arkusz.
- Zasady zwalniających rodziców o zdrowiu dziecka i sposobie jego leczenia. Arkusz.
- Przepisy dotyczące utrzymania czystości i porządku w szkole. Arkusz.
- O szkodliwej paleniu tytoniu. Arkusz.
- Przepisy zapobiegawcze przeciwko szerzeniu się chorób zakaźnych (dla szkół i zakładów wychowawczych). Arkusz.

Tablica-Królów Polskich. Wzrost i Ciężar ciała Macierzy w wiekach 2-10, porównanie.

Inż. Hanszylid. Bezmięsoła warsz. dla w. miastach

Leon Rygiel. Iżwa swiaty (Nowy J.).

Kazimierz Kosłowski. Na zmarłych wstała! (Studjum literacko-
 - - - - -)

POLSKA SKŁADNICA POMOCY SZKOLNYCH

WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 33. — TELEFON 28-78

Dostawy:

mebli szkolnych, pomocy naukowych i higieniczne-lekarskich, książek, materiałów pismiennych, buchalterskich, rysunkowych i t. p. do szkół, inspektoratów szkolnych, rad szkolnych okręgowych, kół Macierzy, kancelarii państwowych centralnych i prowincjonalnych, biur prywatnych i t. p.

Roboty drukarskie i introligatorskie.

Dostawa do wszystkich miejscowości na prowincji.